

Smålandsresa, 2-dagars Rudenstam, Costa, Oskarshamn mm 19-20/8 2026.

Det var avresa från Krokek kl 7.30. Vi var 35 st från Bråviken och 2 st från Vikbolandet

Första besöket var Rudenstams äppelodling nära Huskvarna. Vi fick förmiddagsfika med fralla och äppelpaj, mycket gott.

Sen åkte vi guidad rundtur i äppleodlingarna med bussen. Vår guide Jonas Rudenstam är 5 generationen i familjen sedan 1852. Anledningen att det blev fruktodling; tidigt 1900-tal drev en ingenjör forskning på äppelodling. Det viktiga var stor sjö i närheten och gärna sluttning. Senare slogs flera gårdar ihop och startade mer storskalig odling. På 40-talet, under krigstiden, blev det lönsamt. Då var det kron-odling, numera odlas äpplena på liknande sätt som vin.

Ytan är som 60 fotbollsplaner, 15 sorters äpplen och 2 sorters päron. 90 000 träd, 1000 ton äpplen. 25 personer plockar äpplena. Numera tas alla äpplen omhand, skadade används till must.

Det var mycket sevärt och intressant att höra historien. Nu hade vi tid att besöka deras butiker och eftersom vi haft information om odling och tillverkning fick vi köpa vin.

När vi for vidare berättade Per om staden Huskvarna, vapenfabriken och sina bravader under uppväxten. Vi förstod nästan allt trots hans småländska dialekt.

Nu var vi på väg mot glasriket. Olle berättade om glasblåsare konsten sedan 2000 år f.kr. och hur det kom till Sverige på 1700 talet. Costa grundades 1742. Det var många tyska mästare som fick anställning för att hjälpa till.

Olles farfar jobbade på bruket under 1937–1942, han jobbade då upp bruket. Olles pappa blev sedan övertalad att komma och ta över. De tillverkade bl.a bruksglas och konserverings burkar.

Erik Rosén köpte Boda glasbruk 1950, han var mest intresserad av skogen. Erik Höglund formgivare gjorde många nya oerhört populära produkter. Formgivare blev de viktigaste, Swedish Crystal skapades.

Olle rekommenderar denna Youtube film: [Glasformgivarna och brukspatronen - Hela dokumentären](#)

Lunchen intogs i Costa Outlet. Därefter hade vi tid för shopping.

Vi checkade in på Costa Lodge på eftermiddagen, hade lite vila medan regnet strilade utanför fönstren. Busstur tillbaka mot glasbruket och Hyttsill.

Hyttsillsmat består först och främst av insaltad sill tillagad med lök och grädde. Till matbordet hör även isterband, saltfläsk och bakad potatis med kryddsmör vilket är typisk mat för trakten. Till kaffet serverades ostkaka, sylt och grädde.

Vi underhålls med sång och musik av två mycket duktiga musiker. Efter sillen fick vi en uppvisning av glasblåsningskonsten. En snygg vas formades under många olika steg, vi fick både se och höra hur hela arbetet gick till.

Efter en välfylld dag fick vi skjuts alt promenad tillbaka till Lodgen och välbehövlig vila.

Dag 2 blev det tidig frukost sedan följde Guidad rundtur i Mobergs och utvandarnas fotspår med buss, det blev lämpliga stopp. Ulf Nilsson var vår lokalguide.

Vi besökte Ljuders kyrka där många som levtt många år i USA ligger begravda:

Skogen var viktig handelsvara redan på 16–1700 talet. Träkol, tjärat trä, järnbruk som lades ner på 1700 talet, då växte i stället mängder med glasbruk upp. Vi passerade Lessebo som hade järnbruk och fortfarande har pappersbruk.

Extra stor andel av utvandringen skedde från dessa trakter. Många utvandrade av religiösa skäl då Sverige var strikt evangelisk-lutherska kristendomen. Landet var ett enhetskulturland där alla invånare enligt lag var tvungna att tillhöra Svenska kyrkan. De flesta hade dock ekonomiska skäl, de ville ha bättre standard.

Under mitten av 1800 talet skedde massutvandringen, pågick till 1930 talet. Vi fick höra mycket om Kristina och Karl-Oskar. 1,3 miljoner utvandrade, mycket stor andel av innevånarantalet.

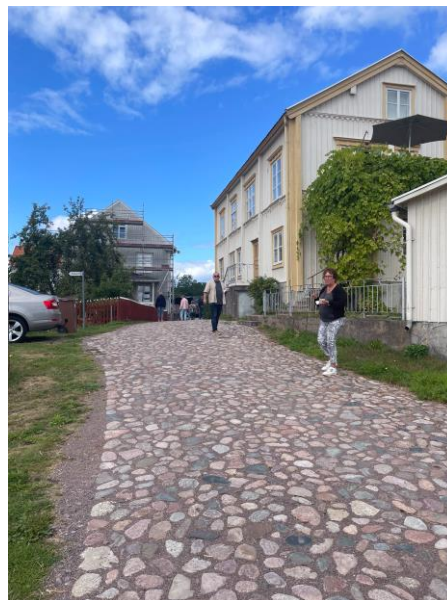
Vi besökte Mobergs skola och såg gården där han växte upp efter att de flyttat från soldattorpet.

Moberg skrev om det vanliga folkets historia. Moberg jobbade i 12 år med boksviten om Utvandarna, mycket forskning krävdes. Vi avslutade med ett besök i Duvemåla där vi tittade på en staty av Kristina med ett astrakanäpple i handen.

Vi tackade vår duktiga guide för en mycket intressant tur genom utvandarnas land.

Nu for vi vidare, gjorde en bensträckare och fotomöjlighet i den lilla pittoreska orten Pataholm vid Kalmarsund. Pataholm är ett välbevarat kustsamhälle med bebyggelse bevarad från 1800-talet.

Lunchen intogs i Timmernabben. Restaurang Nabbens Rökeri. Mycket god mat, Laxtallrik med räkor, potatis och romsås.

Nästa stopp var Oskarshamn, med besök och guidning i Döderhultarmuseet. Vår guide där var Emma Kristina.

Vi fick höra berättat om Axel Pettersson, 1868–1925. Han var annorlunda redan som barn, han höll en kniv i handen mest hela tiden, snidade figurer i alträd. 1909 blev han världskänd för sina personligt och grovt snidade träfigurer, han blev känd som Döderhultaren.

Eftermiddagsfika intogs på Nilssons Konditori Oskarshamn med smörgås och kaka. Tyvärr var en del av oss väldigt mätta efter mycket god mat under resan, det fick bli Doggy-bag.

Vi rullade in till Krokek vid 20.30 efter två välfyllda dagar.

Vi summerade resan till mycket sevärd, bra guider som gav oss intressant information på ett målande sätt, trygg och säker busschaufför, Johan Fransson, från JoRo Buss, många goa skratt bland deltagarna och mycket god mat.

Tack till våra arrangörer i programgruppen, särskilt Agneta Söderman som fixade att allt löpte smidigt och höll ordning på oss.

